Collegium Medievale

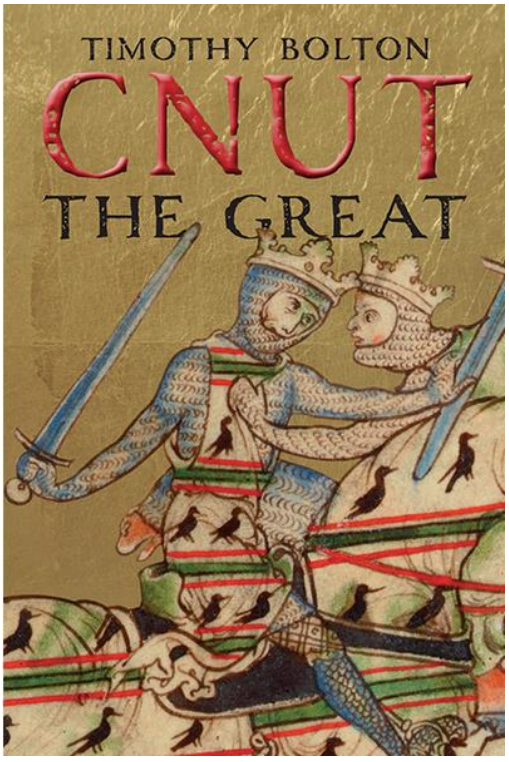
Forening for middelalderforskere

Årsmøte 2017 i foreningen Collegium Medievale
Styret innkaller medlemmene til årsmøte torsdag 16. mars 2017 kl 18:00, i lokalene til Kulturhistorisk museum, St. Olavs gt. 29, Oslo.

Dagsorden
1. Godkjenning av innkalling og dagsorden
2. Valg av ordstyrer for møtet
3. Styrets årsberetning for 2016
4. Program for våren 2017
5. Tidsskriftets årsberetning for 2016
6. Årsregnskap for foreningen og tidsskriftet for 2016
7. Revisjonsberetning 2016
8. Valg til styret 2017 og 2018

Foredrag etter årsmøte
Etter årsmøtet har vi fornøyelsen av å presentere historikeren Timothy Bolton, med foredraget '*"We're all going on a summer holiday": what Cnut's contact with the south of France reveals about his foreign policy'.*

Timothy Bolton er forsker og direktør basert i Stockholm. Han tok doktorgrad ved Cambridge (2005) og hadde i den anledning et lengre opphold ved Middelaldersentret ved Universitetet i Oslo. Hans avhandling omhandler Knut den mektige og Nordsjøimperiet, og han utgir i disse dager en biografi om Knut på Yale University Press. (http://yalebooks.co.uk/display.asp?k=9780300208337)

Bolton er kjent for sine friske utspill, og vi vil helt sikkert få presentert nye perspektiver på kongen som i Norge primært er kjent for å ha underminert Olav Haraldsson gjennom utstrakt gavegivning.

Se også Boltons bok på Brill: http://www.brill.com/empire-cnut-great

Collegium Medievale: Styrets årsberetning for 2016

Styret har dette året bestått av:

- Jan Bill (leder), KHM, UiO
- Mette Ekker (kasserer), Riksarkivet
- Hans Jacob Orning (sekretær), IAKH, UiO
- Beate Albrigtsen Pedersen (medlemslister; nettside), IAKH, UiO
- Frode Iversen, KHM, UiO
- Ragnhild Martine Bø, IAKH, UiO
- Stefka Georgieva Eriksen, NIKU
- Bjørn Bandlien, HBV (representant for tidsskriftredaksjonen)

Styrets virksomhet 2016
Styret hadde som planlagt 4 møter, i tillegg til kontakt per epost.

Det har vært en vesentlig oppgave for styret i 2016 å få stabilisert foreningens økonomi, som har vært truet av voksende utgifter til tidsskriftet. Dels hadde produksjonen blitt for dyr, dels var der utsikt til at publikasjonsstøtten fra Norges Forskningsråd kunne bortfalle, fordi tidsskriftets publikasjonsform ikke tilfredsstilte kravene til åpen tilgang, såkalt *Gold Open Access*.

Styret har tatt grepp i form av å redusere utgiftene til trykking av tidsskriftet ved å endre format (ikke fargebilder, ikke farget omslag), og ved å stryke det årlige julebordet for styret og redaksjonen mfl. Samtidig har styret vedtatt å gå over til full åpen tilgang etter samme modell som *Viking*, dvs. tilgang via FRITT på UiO, men fortsetter samtidig med trykking av papireksemplarer.

Foreningen er fortsatt registret i Brønnøysundregisteret, med organisasjonsnummer 998238862.

Medlemsmøter 2016
Det ble gjennomført 5 medlemsmøter i 2016. Oppmøtet på medlemsmøtene har vært litt varierende, men stort sett tilfredsstillende, ca. 15- 20 personer per gang.

På årsmøtet 8 mars fikk vi et foredrag om *Utgravningene i Middelalderbyen i Oslo* som følge av Follobaneprosjektet. Foredragsholder var arkeolog Egil Bauer, Norsk institutt for kulturminneforskning.

Den 24. mai fortalte forskningsbibliotekar Espen Karlsen, Nasjonalbiblioteket, om mindre kjente sider av norsk teksthistorie i foredraget *Latinen i Norge*.

27. september var temaet *Nordiske «borgerkriger» i høymiddelalderen i et tverrfaglig og komparativt perspektiv*, et forskningsprosjekt ved Jón Viðar Sigurðsson og Hans Jacob Orning, IAKH, UiO.

25. oktober ble medlemsmøtet avholdt på Riksarkivet og bestod i en omvisning i Riksarkivets diplom- og kartsamling ved førstearkivar Tor Weidling og forskningsbiblitekar ved Nasjonalbiblioteket Espen Karlsen. Etterpå var det anledning til å se Riksarkivets temautstilling *Norges dokumentarv.*

29. november foreleste PhD stipendiat fra Universitetet i Aberdeen, Stefan Drechsler over emnet *East Anglia and West Iceland: Artistic influences on the book painting of Flateyjarbók (GKS 1005 fol) from early fourteenth century East Anglian manuscripts.*

Ekskursjoner
Foreningen forsøkte å arrangere ekskursjon til Vestfold to ganger i 2016, men det ble avlyst begge ganger pga. dårlig oppslutning. Styret undersøkte også, på oppfordring fra årsmøtet, muligheten for å arrangere en seilende ekskursjon på Vestlandet, men dette viste seg som urealistisk pga. for høye omkostninger.

Tatt i betraktning at arrangement av ekskursjoner er meget ressurskrevende og at det er andre aktører som gjør dette veldig bra, f.eks. Norsk Arkeologisk Selskap, har styret konkludert at dette ikke er en prioritet for øyeblikket.

Antall medlemmer
Antall medlemmer har gått opp fra 149 medlemmer i fjor til 156 medlemmer i år. Bak disse tallene skjuler det seg 7 utmeldinger og hele 14 nye medlemmer. I tillegg har foreningen 102 abonnenter. Dette tallet har gått noe ned fra 126 abonnenter i fjor.

	Medlemmer	Abonnenter - private	Abonnenter – institusjoner	Abonnenter elektronisk
2013	149			
2014	166			
2015	149	41	82	3
2016	156	35	67	0

Styret har avgjort å kutte medlemskategorien «private abonnenter» og å overføre disse til kategorien «medlemmer». Grunnen til dette er først og fremst at det ikke lenger er noen praktisk forskjell mellom disse to kategoriene, og følgelig at en sammenslåing vil gjøre det lettere å holde oversikt over medlemsmassen. Overgangen vil skje i løpet av 2017, og de berørte vil få beskjed om endringen. Ellers fortsetter styret å jobbe for å øke antall medlemmer i 2017.

Program 2017
Programmet for 2017 er ikke helt fastlagt ennå, men vi har planer om å holde 4 medlemsmøter som vanlig.

Den 20. april arrangerer vi et foredrag i samarbeid med *Seminaret for middelalderens kunst- og arkitekturhistorie.* Dette foredraget holdes av Kristin Kausland, IAKH (UiO), og har tittelen "Late medieval altarpieces in Norway - domestic, imported, or a mixed enterprise? An art technological study of Northern German and Norwegian altarpiece production in the period 1460 – 1530".

Blant vårens foredragsholdere finner vi også Svein H. Gullbekk. Den 23. mai vil han holde foredraget *Religion og penger: Kirken, religiøs praksis og monetarisering.* Foredraget er basert på forskning fremkommet i prosjektet *Religion and Money: Economy of Salvation in the Middle Ages* finansiert av NFR (FRIPRO) 2013-2016, og det er en av prosjektets hovedproblemstillinger vil bli drøftet: Med utgangspunkt i myntfunn, arkeologiske kontekster og historiske kilder vil foredraget diskutere kirken og religiøs praksis som drivkraft for utbredelse av mynt og monetarisering i Norge og Skandinavia i middelalderen.

Det planlegges også et medlemsmøte i juni. Informasjon om tema og foredragsholder sendes ut så fort det er klart. Det gjør også lokasjon og klokkeslett for de tidligere nevnte arrangementene.

Årsrapport for tidsskriftet Collegium Medievale 2016

2016-årgangen av Collegium Medievale (vol. 29) ble sendt til Novus forlag 12. desember 2016 og forelå ferdig trykt 1. februar 2017. Årgangen ble sendt ut til medlemmene i løpet av uke 7. Vol. 29 vil på vanlig måte bli publisert på nett i løpet av 2017.

Redaksjonen har bestått av Stefka Georgieva Eriksen (norrøn filologi), Kjartan Prøven Hauglid (kunsthistorie), Espen Karlsen (middelalderlatin), Vibeke Vandrup Martens (arkeologi), Bjørn Bandlien (historie) og Eivor Oftestad (teologi og kirkehistorie). Henriette Mikkelsen Hoel (stipendiat i middelalderhistorie, UiB) har vært redaksjonssekretær. Bjørn Bandlien har fungert som hovedredaktør. Redaksjonen har fordelt ansvaret for å finne fagfeller og anmeldere på redaktørene utfra fagområde, men alle får mulighet til å komme med forslag. Redaktørene har også hatt den fremste kontakten til fagfeller som har vurdert artiklene, mens redaksjonssekretæren har fulgt opp de ulike leddene. Redaksjonen hatt et godt samarbeid med forlaget Novus, særlig i sluttfasen der hovedredaktøren var i Novus' lokaler for å få inn sistekorrekturen.

Vol. 29 av Collegium Medievale er på 163 sider og inneholder fem artikler, tre på engelsk og to på skandinaviske språk (129 sider i alt), samt seks anmeldelser (34 sider). Emnene sprer seg fra Den eldre Edda som verdenslitteratur, vendiske korstog, sakralt landskap i Provençal, Theodoricus' framstilling av St. Olav og Osebergskipets gravkammer. De seks anmeldelsene tar for seg et vidt spekter av bøker, f. eks. kvinner og manuskripter, Sveriges ekspansjon nordover i senmiddelalderen, norrøn visjonslitteratur, persepsjon og det sanselige i middelalderen, beslag til høvre, samt en grundig gjennomgang av den nye og viktige utgaven av Passio Olavi. Fem anmeldelser er på engelsk og en på norsk.

Et nytt element er inkluderingen av den såkalte Sophus Bugge-forelesning (Harris' artikkel «Eddic Poetry as World Literature»), som skal holdes hvert år i forbindelsen med utdelingen av Sophus Bugge-prisen ved Universitetet i Oslo. Tanken er at dette skal bli en tradisjon i numrene som kommer også. Prisen er en viktig profilering av middelalderstudier ved Universitetet i Oslo og i Norge, og inkluderingen av disse forelesningene,

omgjort til artikler med referanseapparat, vil også profilere tidsskriftet (og foreningen) utenfor Norges grenser.

Tidsskriftet har mottatt trykkestøtte for 2016 og 2017. I samråd med styret og Novus, har imidlertid innbindingen av det trykte tidsskriftet blitt noe endret. Omslaget er noe hvitere, og løsningen for limingen i ryggen noe endret. Dette er gjort for å spare trykkekostnader.

Bjørn Bandlien 28.02.2017

Årsregnskap 2016. Forening og tidsskrift

(kommer)

Revisjonsberetning 2016

(kommer)

Valg til styret 2017 og 2018
Valgkomiteen i år har bestått av de tidligere styremedlemmer John McNicol, Stefka Eriksen og Frode Iversen.

Fire styremedlemmer står på valg:
Jan Bill, Ragnhild M. Bø og Frode Iversen og Stefka Eriksen. Jan og Ragnhild har uttrykt ønske om å fortsette, mens Stefka og Frode velger å gå ut av styret.

Valgkomiteen foreslår følgende kandidater:
Jan Bill, KHM, UiO
Ragnhild Bø, IAKH, UiO
Hanne Aannestad KHM, UiO
Mikael Males, ILN, UiO